

2024-2026

Indkøbspolitik og -strategi

December 2023

SDU

Indholdsfortegnelse

1	Indkøbspolitik og -strategi	1
1.1	Forord	1
1.2	Baggrund og indhold.....	2
1.3	Godkendelse og revision.....	2
2	Indkøbspolitik	3
2.1	Indledning	3
2.2	Bæredygtigt og cirkulært forbrug	3
2.3	Brugerløsninger og -samarbejde	4
2.4	Leverandørsamarbejde og partnerskaber	5
2.5	Effektive indkøb og indkøbsprocesser	5
2.6	Ansvarlig og bæredygtig økonomi	6
3	Indkøbsstrategi	7
3.1	Indledning	7
3.2	Formål	7
3.3	Bæredygtige udbud	9
3.4	Det bæredygtige indkøbsvalg	9
3.5	Opfølgning på kontrakter	10
3.6	Mindre forbrug	10
3.7	Cirkulært forbrug	11
3.8	Påvirkning af den bæredygtige dagsorden	11
3.9	Støtteaktiviteter	12

1

Indkøbspolitik og -strategi

1.1 Forord

SDU køber hvert år ind for omkring 500 mio. kroner. Som offentlig myndighed har SDU en særlig forpligtelse til at tænke sig om, så vi anvender vores midler bedst muligt. Ved at være bevidste om vores ansvar, forbrug og økonomiske styrke kan vi sætte de rette krav til leverandører for at sikre optimal kvalitet og pris med fokus på bæredygtighed.

Som uddannelses- og forskningsinstitution har SDU en helt unik position til at byde ind med løsninger på de globale udfordringer. Det er SDU's eksistensberettigelse at skabe værdi for og med samfundet, og vi skal turde afsøge nye veje og muligheder for at forme en mere bæredygtig fremtid.

Vi skal derfor gennem vores indkøb gøre en forskel og bidrage til at sikre en bæredygtig transformation af hele universitetet. Vi skal forbruge klogt. Det vil sige minimalt, cirkulært og bæredygtigt.

SDU vil aktivt påtage sig et samfundsansvar ved at stille krav til vores leverandører, herunder efterlevelse af internationale grundlæggende rettigheder, miljøhensyn og bæredygtige produktionsmetoder. Ved at gøre dette kan SDU positivt påvirke bæredygtigheden både i Danmark og de lande, hvor varerne produceres.

Med vores indkøbspolitik, konkretiseret i SDU's Indkøbsstrategi, opstiller vi nye standarder for vores indkøb baseret på fem pejlemærker, som bidrager til en professionel indkøbsorganisation for SDU. Pejlemærkerne er illustreret nedenfor i figur 1.

Figur 1: SDU's fem pejlemærker for indkøb

1.2 Baggrund og indhold

SDU's indkøbspolitik og -strategi understøtter SDU's overordnede strategi og ambitioner om at implementere bæredygtighed og klimahensyn i universitetets drift – Læs mere om SDU's strategi mod 2030 [her](#). I den forbindelse har SDU etableret en indkøbsstrategi i form af et forbrugsprogram, som indeholder en række forskellige indsatser og aktiviteter, som understøtter SDU's klimamål, og sikrer efterlevelsen af SDU's 5 pejlemærker for indkøb.

Indkøbspolitikken beskriver således SDU's visioner og rammer for udbuds- og indkøbsområdet i forhold til omverdenen og ansatte. Forbrugsprogrammet henvender sig derimod alene til ansatte på SDU, der er beskæftiget med udbud eller indkøb. Dette omfatter ledere med økonomisk ansvar, ansatte med behov for køb af varer eller tjenesteydelser samt dem, der har en operationel rolle i selve udbuds- eller indkøbsprocessen.

1.3 Godkendelse og revision

Direktionen godkender indkøbspolitikken, mens indkøbsstrategien godkendes af Styregruppen for indkøb. Den næste revidering er i 2026.

2

Indkøbspolitik

2.1 Indledning

Som offentlig myndighed er SDU underlagt EU's udbudsdirektiv og den danske udbudslov, kaldet Udbudsloven. Det indebærer, at vi er forpligtet til at sende en lang række opgaver og varer i udbud og iagttage visse procedureregler.

2.2 Bæredygtigt og cirkulært forbrug

På SDU ønsker vi at fremme en bæredygtig udvikling gennem vores indkøbspraksis ved ansvarlig forvaltning og anvendelse af naturressourcer. Vores definition af bæredygtighed omfatter en helheds tankegang, hvor vi betragter miljømæssige, sociale og økonomiske faktorer - også kendt som ESG (Environmental, Social, Governance).

SDU er engageret i at fremme miljøbevidst og ansvarligt indkøb, og vi søger at ændre vores forbrugsmønstre ved at optimere ressourceanvendelsen, reducere forbruget og fremme innovative løsninger.

Vi stiller i større eller mindre grad krav til bæredygtighed i alle udbud og samarbejder med leverandører, der aktivt arbejder med at fremme den bæredygtige dagsorden. Vores efterspørgsel rettes i højere grad mod produkter og tjenesteydelser, der ikke blot er økonomisk rentable, men også miljørigtige og samfundsansvarlige. Dette indebærer hensyn til lavt energiniveau under produktion, mindre CO₂-udledning, genanvendelighed, levetidsforlængelse og begrænset anvendelse af skadelige kemikalier og pesticider.

SDU har allerede igangsat flere projekter, herunder genanvendelse af møbler og elektronik, for at implementere cirkulære principper. Vi stræber efter at udvide disse initiativer til også at omfatte brugt apparatur og laboratorieudstyr, med målet om at gøre genbrug til det naturlige valg på SDU, hvor det er muligt.

SDU's interne markedsplads

I SDU's indkøbssystem er der implementeret en intern markedsplads, der fungerer som en brugtvarebørs. Denne markedsplads tilbyder SDU's ansatte muligheden for at annoncere, dele og købe brugte varer på tværs af universitetet. Praktisk talt betyder dette, at når en indkøber søger efter et specifikt produkt, såsom et bord, på den interne markedsplads, vil de brugte varer altid blive præsenteret først i søgeresultaterne. På den måde er markedspladsen med til at fremme mindre og cirkulært forbrug internt, og skaber en bevidsthed om genanvendelse og bæredygtighed på SDU.

23 Brugerløsninger og -samarbejde

I samarbejde med SDU's brugere, der har vigtig viden og erfaring om specifikke behov, arbejder vi på at løse indkøbsopgaver så effektivt og innovativt som muligt. Brugernes indflydelse er afgørende for at sikre bæredygtighed og kvalitet i vores udbuds- og indkøbspraksis. SDU fokuserer ikke kun på økonomiske gevinster, men ser brugernes input som nøglen til at levere den rette kvalitet til den mest fordelagtige pris, for at skabe bæredygtige løsninger. Hertil anvender vi lovgivningen på udbudsområdet strategisk for at indgå indkøbsaftaler, der er for vores fælles bedste, og støtter vores kerneopgaver.

SDU's brugere kan ved anvendelse af vores fælles indkøbsaftaler således være sikre på, at vi handler efter gældende regler og politikker. Dette sker samtidig med at vi støtter SDU's kerneopgaver, og bidrager til mere effektiv anvendelse af ressourcer.

SDU sætter fokus på de enkelte indkøbere, så vi i endnu højere grad bliver i stand til at købe professionelt ind. Det sker gennem kompetenceforløb og vidensdeling på tværs af universitetet.

SDU Green Lab

SDU Green Lab er et igangværende projekt på SDU, der har fokus på at forbedre bæredygtigheden i laboratorierne ved f.eks. at reducere energiforbrug, affald og indkøb.

For at skabe bæredygtige løsninger i laboratorierne kræver det et tæt samarbejde mellem laboranter, indkøber, projektleder og udbudskonsulent. Dette samarbejde sikrer, at der udbydes og indkøbes de mest energieffektive udstyr til laboratorierne, samtidig med at der indtænkes reduktion af emballage og plast i den daglige drift.

24 Leverandørsamarbejde og partnerskaber

SDU lægger stor vægt på at være en professionel og ansvarlig samarbejdspartner over for vores leverandører. Vi stræber efter at være førende inden for e-handel og digitalisering og arbejder tæt sammen med vores leverandører for at implementere og udvikle nye løsninger til fælles gavn. Vores mål er at gøre processen med at være leverandør til SDU enkel, smidig og digital. Vi værdsætter dialog og tror på, at bæredygtige løsninger opstår gennem samarbejde.

På SDU prioriterer vi innovative løsninger, hvilket kræver samarbejde på tværs af fagområder og sektorer samt dialog med markedet inden udbud. Markedsdialogen er afgørende for at sikre, at vores udbud tager højde for kvalitet, pris og bæredygtighed. Dialogen giver os indsigt i vores behov og eksisterende løsninger, så vi kan foretage de bedste og mest bæredygtige indkøb til gavn for både os selv og samfundet.

Gennem samarbejde arbejder vi for at fremme vores interesser og mål. For at understøtte vores arbejde med bæredygtige indkøb har SDU valgt at tilslutte sig Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI). I partnerskabet arbejder vi sammen med bl.a. statslige institutioner, regioner og kommuner for at fremme den grønne omstilling ved at sætte ambitiøse mål i fællesskab.

Vi ser partnerskabstankegangen som afgørende for at øge andelen af offentlige indkøbsbudgetter, der går til grønne og bæredygtige indkøb.

Markedsdialog

I forbindelse med udbud går SDU aktivt ind i markedsdialogen ved at anvende et digitalt dialogværktøj. På den måde kan SDU mere effektivt opnå en bedre forståelse af, hvad markedet kan levere i forhold til innovation og miljøhensyn. Det ansporer desuden markedet til at udvikle produkter, der kan imødekomme de ønsker, SDU har.

SDU afholder også fysiske dialogmøder og leverandørdage, hvor leverandørerne inviteres ind til sparring og samarbejde om, hvordan vi i fællesskab fremmer bæredygtige indkøb og udbud.

25 Effektive indkøb & indkøbsprocesser

Vi arbejder konstant på at optimere og effektiviserer vores indkøbsprocesser for at frigøre ressourcer til SDU's kerneopgaver, reducere omkostninger og fremme den bæredygtige udvikling. Vores mål er at skabe en digital og bæredygtig indkøbsproces, hvor vi prioriterer elektronisk handel (e-handel) for at spare tid og ressourcer. Vi ønsker at være førende inden for digitalisering og vil fremme innovation i samarbejde med vores brugere, leverandører og samarbejdspartnere.

Digitale løsninger hjælper os med dialogen med markedet, udbudsprocesser og interne processer på SDU. Gennem digitaliseringen af vores indkøbsprocesser har vi mulighed for at fremme grønne og bæredygtige indkøb. Bæredygtige indkøb involverer ændring af adfærd, og via vores indkøbssystem gør vi det muligt for brugerne på SDU at træffe bæredygtige valg på et oplyst grundlag.

Vi bruger desuden aktivt vores indkøbsdata for at få indsigt i indkøbsadfærd, økonomi og klimaafttryk. Klimaafttrykket fra vores indkøb påvirker betydeligt SDU's samlede klimaregnskab. Ved at forstå mere om indkøb, adfærd og klimaafttryk kan

vi bedre træffe beslutninger i forhold til at optimere indkøb og implementere initiativer inden for bæredygtighed, økonomi og brugerbehov.

SDU's Indkøbssystem

Indkøbsstyringssystemet på SDU er udviklet til at give alle ansatte og indkøbere et overblik over alle kontrakter og varer, der er omfattet af SDU's indkøbsaftaler. Dette system muliggør hurtig adgang til information om bæredygtige kontrakter og varer, herunder dem, der er certificerede eller på anden måde opfylder bæredygtighedsstandarder.

Yderligere har SDU etableret et centralt varelager, som er tilgængeligt via indkøbsstyringssystemet. Herfra kan varer bestilles, og leveres af SDU's interne service- og logistikfunktion. Dette tiltag bidrager til at effektivisere indkøbsprocessen ved at muliggøre større ordrer, samtidig med at transportbehovet til og fra universitetet minimeres.

26 Ansvarlig og bæredygtig økonomi

Vi vil arbejde for bæredygtige indkøb ud fra samfundsmæssige hensyn, helhedstænkning og totaløkonomiske betragtninger. Vores mål er at opnå fordele ved at øge efterspørgslen efter bæredygtige produkter, hvilket kan føre til lavere priser på disse valg.

Vi arbejder for langtidsholdbare løsninger ved at vurdere produktets levetid og løbende omkostninger, herunder service, drift, vedligeholdelse og affaldshåndtering, for at finde den mest økonomisk fordelagtige løsning. Desuden prioriterer vi genanvendelige løsninger for at integrere en cirkulærøkonomisk tilgang i vores indkøb. Dette kan betyde, at vi investerer lidt mere i et produkt, hvis det på lang sigt viser sig at være den mest omkostningseffektive løsning.

Totaløkonomisk tænkning betyder også, at vi udfordrer vanetænkning og er åbne for at træffe svære beslutninger, herunder om SDU skal ændre sin tilgang til opgaveløsning for at gøre den mere simpel, effektiv og bæredygtig. Vi sikrer, at kvalitetsniveauet fastlægges ud fra reelle behov i forhold til prismæssige aspekter og totale omkostninger, samt i overensstemmelse med organisationens forretningsmæssige forhold og behov. Ud over at reducere universitetets totale omkostninger ønsker vi også efter at mindske leverandørernes transaktionsomkostninger ved at byde på udbudsopgaver.

Analyser

SDU arbejder med Total Cost of Ownership (TCO) analyser og beregninger i beslutningsprocessen for at vælge bæredygtige og økonomisk ansvarlige løsninger. For eksempel, når vi skal vælge en kaffeløsning eller overvejer at skifte til elbiler, analyserer vi ikke kun de direkte anskaffelsesomkostninger, men også de langsigtede omkostninger som drift, vedligeholdelse og bortskaffelse.

SDU anvender også Økonomistyrelsens TCO-værktøj i arbejdet. Værktøjet er et godt udgangspunkt til at identificere og vurdere de samlede omkostninger ved en løsning i hele dens levetid.

3

Indkøbsstrategi

3.1 Indledning

Indkøbsstrategien tager udgangspunkt i SDU's overordnede strategiske målsætning og sigter mod at sikre, at vores anskaffelse af varer og tjenesteydelser forbliver fokuseret på kvalitet og effektiv ressourceanvendelse. Strategien skal desuden bidrage til en bæredygtig og ansvarlig økonomi gennem gode aftaler og ikke mindst brugen heraf.

For SDU er koordinering af indkøb og udbud et vigtigt redskab til at opnå konkrete kvalitets- og effektiviseringsgevinster under hensyntagen til miljø, arbejdsmiljø samt sociale og etiske normer.

3.2 Formål

SDU har udformet en Indkøbsstrategi i form af et forbrugsprogram som skaber en fælles ramme for det fremadrettede arbejde med indkøb og udbud. Målsætningen er at koordinere indsatserne i forhold til strategisk konkurrenceudsættelse og det operationelle indkøb.

Forbrugsprogrammet består af en række hovedindsatser som understøttes af flere støtteaktiviteter.

Hovedindsatser:

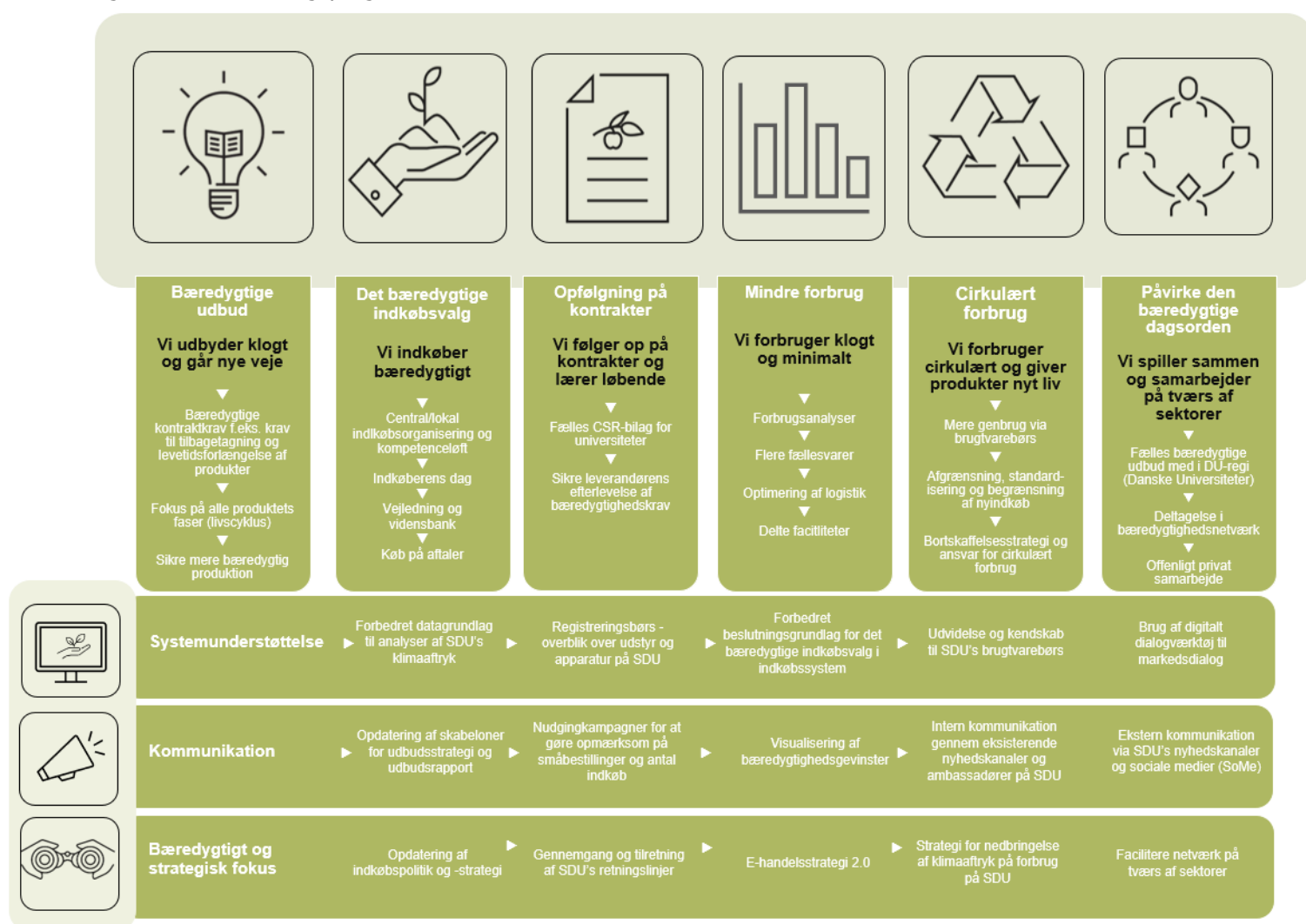
- Bæredygtige udbud
- Det bæredygtige indkøbsvalg
- Opfølgning på kontrakter
- Mindre forbrug
- Cirkulært forbrug
- Påvirkning af den bæredygtige dagsorden

Støtteaktiviteter:

- Systemunderstøttelse
- Kommunikation
- Bæredygtigt og strategisk fokus

Figur 2: SDU's forbrugsprogram

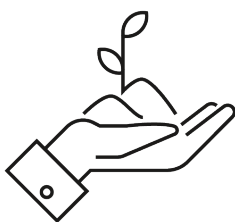
3.3 Bæredygtige udbud

“Vi udbyder klogt og går nye veje”

SDU's ambition er at gøre vores udbud mere bæredygtige gennem konkrete indsatser. Dette inkluderer bl.a.:

- Krav om produkters levetidsforlængelse: Vi vil stille specifikke krav til leverandører om at udvikle produkter, der er konstrueret til at leve længere og have en mindre miljøpåvirkning over tid.
- Ansvarlig produktion: Vi samarbejder med og efterspørger leverandører, der aktivt fremmer ansvarlig produktion, herunder miljøvenlige produktionsmetoder og arbejdsforhold.
- Genanvendelse: Vi vil fremme genanvendelse af materialer og produkter i vores kontrakter for at reducere spild og ressourceforbrug.
- Tilbageagningsordninger: Vi arbejder på at implementere ordninger, hvor produkter/udstyr kan tages tilbage og genbruges eller genanvendes efter endt levetid.
- Reduktion af emballage og affald: Vi søger leverandører, der reducerer emballage og affaldsmængder i deres produktion og levering af produkter og tjenesteydelser.

Vi mener, at det er afgørende at inkludere hele produktets eller tjenestens livscyklus i vores udbudsstrategi, så vi tager højde for miljømæssige og sociale hensyn i alle faser. Vi ønsker også at eksperimentere med nye udbudsmetoder og fleksible udbudsformer for at gå nye veje mod øget bæredygtighed i vores indkøb.

3.4 Det bæredygtige indkøbsvalg

“Vi indkøber bæredygtigt”

SDU bestræber sig på at foretage det bæredygtige indkøbsvalg ved at implementere følgende tiltag:

- Bæredygtigt indkøb: Vi prioriterer indkøb af produkter og tjenester, der opfylder miljømæssige og sociale kriterier for at fremme bæredygtighed.
- Central/lokal indkøbsorganisering og kompetenceløft: Vores indkøbsstruktur kombinerer både central og lokal organisering og styrkes kontinuerligt gennem kompetenceløft.
- Indkøberens dag: Vi fejrer vigtigheden af indkøberens rolle ved årligt at markere "Indkøberens dag," hvor vi anerkender indkøberens bidrag til bæredygtigt indkøb og praksis.
- Vejledning og vidensbank: Vi tilbyder vejledning og adgang til en vidensbank, der giver vores indkøbere de nødvendige redskaber og

informationer til at træffe bæredygtige valg.

- Køb på aftaler: Vi styrker vores partnerskaber og samarbejder med leverandører for at opnå bæredygtige resultater gennem langsigtede aftaler og forpligtelser.

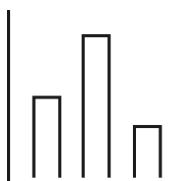
3.5 Opfølgning på kontrakter

”Vi følger op på kontrakter og lærer løbende”

Når det kommer til opfølgning på kontrakter og indsatsen for bæredygtighed, implementeres følgende tiltag:

- Opfølgning på kontrakter og løbende læring: Vi prioriterer opfølgning på vores kontrakter for at sikre, at de overholder vores bæredygtighedskrav. Dette omfatter regelmæssig evaluering og læring fra vores erfaringer for at forbedre vores fremtidige kontraktindgåelser.
- Udarbejdelse af CSR-bilag (Corporate Social Responsibility) til brug for alle udbud og opfølgning herpå. I samarbejde med andre universiteter forsøges et fælles CSR-bilag udviklet til fælles kontrakter. Dette sikrer, at vi alle arbejder mod de samme bæredygtighedsmål og standarder i vores indkøb.

Det er vigtigt for os at sikre leverandørernes overholdelse af de bæredygtighedskrav, som vi stiller, og derfor vil vi etablere processer og procedurer til formålet. Det kan f.eks. være at måling og rapportering af deres præstationer i forhold til de fastsatte kriterier.

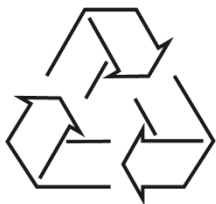

3.6 Mindre forbrug

”Vi forbruger klogt og minimalt”

SDU prioriterer en ansvarlig brug af ressourcer og en klog tilgang til forbrug, hvor vi stræber efter at reducere unødvendigt spild og overforbrug. Dette ønsker vi at gøre ved at iværksætte følgende tiltag:

- Delte faciliteter: Vi søger muligheder for delte faciliteter og ressourcer på tværs af enheder for at udnytte ressourcer og arealbehov bedst muligt.
- Flere fællesvarer: Vi fremmer brugen af fælles varer på kategorier, som kan standardiseres og er egnet til deling på tværs af enheder.
- Optimering af logistik: Vi arbejder på at optimere vores logistik og forsyningskæder for at reducere transportomkostninger og miljøpåvirkning samtidig med, at vi opretholder effektive leverancer.
- Forbrugsanalyser: Vi gennemfører analyser af vores forbrugsmønstre for at identificere områder, hvor vi kan reducere forbruget yderligere og minimere vores miljøpåvirkning.

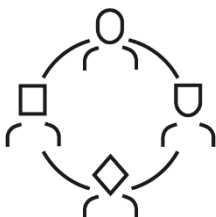
3.7 Cirkulært forbrug

“Vi forbruger cirkulært og giver produkter nyt liv”

SDU har en forpligtelse til at fremme cirkulært forbrug, og i den forbindelse vil vi implementere følgende tiltag:

- Vi forbruger cirkulært og giver produkter nyt liv: Vores tilgang til cirkulært forbrug indebærer en aktiv indsats for at forlænge levetiden og værdien af produkter. Dette betyder, at vi søger at reparere, opgradere og genanvende produkter, når det er muligt i stedet for at erstatte dem, f.eks. møbler og it-udstyr.
- Mere genbrug via SDU's brugtvarebørs: Flere varer og indkøb via SDU's brugtvarebørs i indkøbssystemet understøtter genbrug og deling af produkter inden for vores organisation. Dette skaber en platform, hvor medarbejdere kan give produkter nyt liv og fremme cirkulært forbrug.
- Afgrænsning, standardisering og begrænsning af nyindkøb: Vi stræber efter at afgrænse nyindkøb og standardisere produkter og komponenter, så vi kun køber det, der er nødvendigt. Dette reducerer unødvendigt forbrug og spild.
- Bortskaffelsesstrategi og ansvar for cirkulært forbrug: Vi vil udarbejde en bortskaffelsesstrategi, der fremmer cirkulært forbrug. Dette indebærer ansvarlige bortskaffelsesmetoder, herunder genanvendelse og korrekt behandling af produkter, der ikke længere kan bruges.

Alle medarbejdere i organisationen har et ansvar for at deltage aktivt i cirkulært forbrug og bortskaffelse i tråd med vores strategi.

3.8 Påvirke den bæredygtige dagsorden

“Vi spiller sammen og samarbejder på tværs af sektorer”

SDU har en målsætning om at påvirke den bæredygtige dagsorden i samarbejde med andre organisationer og virksomheder for at udveksle viden og erfaringer. Dette vil vi f.eks. gøre ved:

- Fælles bæredygtige udbud i regi af Danske Universiteter: Vi deltager i fælles bæredygtige udbudsinitiativer på tværs af Danske Universiteter (DU) for at skabe større indflydelse og skub i retning af mere bæredygtige indkøbspraksisser.
- Deltagelse i bæredygtighedsnetværk: Vi er en aktiv deltager i bæredygtighedsnetværk, hvor vi udveksler viden og samarbejder med andre organisationer og eksperter for at fremme bæredygtighed, f.eks. Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI).
- Offentligt-privat samarbejde: Vi samarbejder med både offentlige og private sektorer for at skabe partnerskaber, der fremmer bæredygtighed og bæredygtige indkøb, og vi ønsker at arbejde sammen om ambitiøse

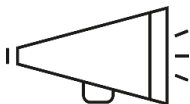
mål for at påvirke den bæredygtige dagsorden på en bredere skala.

3.9 Støtteaktiviteter

For at støtte SDU's overordnede hovedindsatser vil vi arbejde med en række støtteaktiviteter, som omfatter systemunderstøttelse, kommunikation samt bæredygtigt strategisk fokus. Disse tiltag iværksættes for at styrke vores indkøbspraksis og bæredygtighedsindsats på tværs af organisationen - Læs mere om SDU's indkøbsorganisering [her](#)

- Systemunderstøttelse: Vi investerer betydeligt i at forbedre vores systemunderstøttelse ift. analyse, indkøb og facilitetsstyring. Dette sikrer mere nøjagtige analyser af vores klimaaftryk og fremmer bedre beslutningsgrundlag for bæredygtige indkøbsvalg og disponering.

- Kommunikation: Vi støtter kommunikationen af vores bæredygtighedsindsatser gennem nudgingkampagner og visualisering af bæredygtighedsgevinster. Dette inkluderer også en aktiv intern kommunikation ved at benytte eksisterende nyhedskanaler og inddrage ambassadører på SDU. Disse tiltag sigter mod at skabe en bredere bevidsthed om vores bæredygtigheds mål og engagere medarbejdere på alle niveauer.

- Bæredygtigt og strategisk fokus: Vi vil løbende opdatere og revidere vores indkøbspolitik og -strategi samt gennemgå og tilrette vores retningslinjer for at sikre ledelsesmæssig opbakning og fokus på den bæredygtige udvikling på SDU.

Samlet set afspejler disse støtteaktiviteter vores engagement i at skabe en mere bæredygtig indkøbspraksis og integrere bæredygtighed på alle niveauer i vores organisation.

Syddansk Universitet
Campusvej 55
DK-5230 Odense

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk
www.sdu.dk